

60.008/x

bb. 43. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke szerdán 14 órától

rj/ie

1980. október 8.

- 23. nemzetközi tudományos konferencia
- 24. új szovjet fényesedő rendszer
- 25. új utak épülnek
- 26. energiatakarékos kukoricatárolási módszer
- 27. új üzemet avattak
- 28. éjszakai műszak a mecsek vidékén
- 29. kevesebb munkaerővel értékeőbb áru
- 30. márka üdítőital üzem
- 31. a pest megyei kishajózási vállalat közli
- 32. hazaérkezett a magyar szakszervezeti küldöttség
- 33. a műszaki könyvnapok budapesti megnyitója
- 34. a gázművek kérése
- 35. befejeződött az irodalomtörténész tanácskozás
- 36. litván festőművészek
- 37. aktiva értekezlet
- 38. hincz gyula kiállítása
- 39. a közélet serkentéséért
- 40. bemutató a pesti színházban
- 41. időjárásjelentés
- 42. kádár jános
- 43. hírjegyzék

/mti/

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: koronczai emil, halasi györgy, izsák erika

21.00 rj

-32-

215

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. október 9. c s ü t ö r t ö k

bb. 1. az új pártoktatási évad feladatairól - boros sándor

i/gy pá/rj bc ie

1980. október 9.

az október közepén kezdődő új pártoktatási évad tanfolyamain várhatóan csaknem 700 ezer párttag és párton kívüli fejeleszti majd elméleti-politikai ismereteit. a politikai oktatómunka soron lévő feladatairól boros sándor, az mssmp kb agitációs és propaganda osztályának helyettes vezetője az mti munkatársának elmondta:

- a pártmunka minden területén, így a propagandában is most legfőbb feladat, hogy biztosítsuk a kongresszusi határozatok egységes értelmezését és következetes végrehajtását. arra van szükség, hogy pártunk legmagasabb fórumának iránymutatásait, döntéseit összefüggéseiben is megvilágítsák a pártoktatás különböző fórumain, s hogy a politikai képzés váljék a párttag-ságunk egyetértésével, s dolgozó népünk támogatásával elfogadott program végrehajtásában az egységes cselekvés ösztönzőjévé. a pártoktatás tartalma - amely évről évre a bel- és a külpolitikai események jegyében módosul - ezúttal sem csupán elvont elméleti ismereteket nyújt. éppen abban rejlik meggyőző, mozgósító ereje, hogy a tudományosan megalapozott politikai ismereteket az életből, a valóságból, a napi gyakorlatból vett példákkal támasztja alá.

/folyt.köv./

-1-

bb. 1. / az új pártoktatási... 1. folyt./rj

- a pártoktatás tanfolyamain minden kongresszusi téma napirendre kerül. a határozatokból kitűnik, a párt folytatja több évtizedes, bevált politikáját, az alapvető elveket alkotó módon alkalmazza a változó körülményekre, s ezáltal új megoldásokkal gazdagítja az eddigi gyakorlatot. a pártoktatás célja, hogy elősegítse a folyamatosság és a változás dialektikus összefüggéseinek megértését, fejlessze a történeti szemléletet, erősítse az eszmei-politikai szilárdságot és a nyitottságot az új feladatok, megoldási módok befogadására. a képzés különböző formáiban egyaránt nagy hangsúlyt kap a szocialista demokrácia szerepének, jelentőségének bemutatása a társadalmi érdekek érvényesítésében, a különböző osztályok és rétegek eltérő érdekeinek feltárásában, egyeztetésében és megoldásában. a gazdaságpolitikai képzés ipari és mezőgazdasági tagozatán az ideai feladatok, majd a vi. ötéves terv teljesítése áll a propaganda középpontjában. akkor szolgálja oktatásunk a szemlélet helyes irányu formálását, ha a párt gazdaságpolitikai törekvéseinek, a termelési és termékszerkezet korszerűsítésének, a gazdasági egyensúly javításának teendőit ismertetve épít az oktatásban résztvevők gyakorlati tapasztalataira, előadók és hallgatók közösen tárják fel az adott vállalat, közösség, a dolgozók konkrét helyi tennivalóit. a kulturális kérdésekkel foglalkozók tanfolyamán olyan összefüggéseket is feltárnak majd, mint a kultúra szerepe a szocialista életmód kialakulásában, vagy a tudományos-technikai forradalom és a műveltség viszonya. a nemzetközi politika kérdéseit taglaló továbbképzésben a békés egymás mellett élés és az ideológiai harc időszerű kérdéseivel, a nemzetközi erőviszonyok alakulásával foglalkoznak. a társadalmi és az állami élet iránt érdeklődők a szocialista demokrácia kibontakoztatásának és továbbfejlesztésének lehetőségeivel kiemelten foglalkoznak. sokezren vesznek részt a pártirányítás és pártélet témakörében szervezett, valamint a világnézeti és etikai kérdéseket elemző tanfolyamokon is.

- az elméleti-politikai ismeretekben való jártasság megalapozásában fontos láncszem a szocialista társadalom fejlődésének folyamatával, valamint a magyar forradalmi munkásmozgalom történetével foglalkozó tanfolyam. ezekre - csakugy, mint „a párttagok elméleti-politikai alapismeretei„ című szemináriumra - elsősorban a fiatal párttagok jelentkeztek - mondotta befejezősül boros sándor. /mti/

-.-
-2-

bb. 2. anyanyelvi és testi nevelés - minisztériumi állásfoglalás az óvodákról

t/me/rj bc ie

1980. október 9.

az anyanyelvi és a testi nevelés fontosságának megfelelő érvényesülése az első számú feladat az óvodákban ebben a tanévben. a művelődési minisztérium előírta, hogy az óvodák nevelő testületei vitassák meg az anyanyelvi nevelés, a nemzetiségi nyelvet oktató óvodákban az anyanyelvi, valamint a magyar nyelvi nevelés helyzetét és a tennivalókat.

a testi nevelés jobbitására kiadott állásfoglalásban felhívták az óvodafenntartók figyelmét: gondoskodjanak arról, hogy minden óvodának legyen udvara vagy közeli szabad tere, ahol a gyermekek kedvük szerint játszhatnak, rendszeresen tornázhatnak. az udvarokat ideiglenesen se használják más célra. az óvónők segítsenek a szülőknek a gyermekek otthoni és óvodai napirendjének, 24 órás életritmusának kialakításában. játékos testneveléssel, a testmozgás megszerettetésével ériék el, hogy a testkultúra örömet, sikerélményt keltsen, fejlessze a gyermekek ügyességét, gyorsaságát, egészséges versenyszellemét, küzdőképességét.

ezek az intézkedések azért szükségesek - mondották az mti munkatársának a művelődési minisztériumban - mert a csaknem tíz évvel ezelőtti bevezetett óvodai nevelési program előírja ugyan az anyanyelvi és a testi nevelésre vonatkozó tennivalókat is, ezeket nem mindenhol teljesítették a kívánt mértékben. emiatt a gyermekek anyanyelvi és testi kulturája nem kielégítő. napjainkban, amikor az óvodai nevelés megújításának gyümölcse általában beérett, s az értelmi nevelés és a többi óvodai tevékenység eredményesebb, mint ezideig bármikor volt, különösen szembetűnő ez a hiányosság. az óvónőknek pótolniuk kell a családi nevelés esetleges gyengeségei okozta hiányt is, hiszen a gyermekek az óvodában töltik a nap nagy részét. igaz, az óvodák zömében az előírtnál több gyermeket fogadnak be, hogy minél több óvodáskorut készítsenek elő az iskolai tanulásra, s a zsúfoltság, a felszerelés hiánya sok helyen nehezíti az óvónők, gondozónők munkáját, a nehézségek miatt sem szorulhat háttérbe egyik nevelési tevékenység sem - hangsúlyozták a minisztériumban. /mti/

-.-

-3-

bb. 3. újabb televíziós dokumentumfilmek

i/kj/rj bc ie

1980. október 9.

újabb dokumentumfilmek formálódnak a televízió studioiban és külső helyszíneken októberben. fenn laktunk a domb te-
tején címmel rick nóra és gácsi sándor vanyarcon, érden és búda-
pesten veszi filmszalagra jónás judit önéletrajzi történetét. a
15 éves kislány az országos móra ferenc prózamondó verseny győz-
tese, ma gimnáziumi tanuló a fővárosban. szüleivel a vanyarci
, cigánydombról,, indult el jelenlegi-érdeni-otthonukba.

a budapesti alkonyat című alkotás készítői - bajor nagy ernő for-
gatókönyvíró, lakatos iván operatőr-rendező - a fővárosban élő nyug-
díjasok életének pillanatait örökíti meg, gondjait tárják fel.

újabb epizóddal gazdagodik az irodalmi barangolásokcímű
sorozat. babiczky lászló rendező ezúttal debrecenben és környé-
kén forgat: a város és a hajduság irodalmi emlékeit tárja fel. az
ősi kálvinista városban szabó magda író nő kalauzolja a nézőket,
akik a műsor alkalmával ellátogatnak a hortobágyra és balmazújváros-
ba, veres péter falujába is. /mti/

.-.

bb. 4. hétfőtől: magyar gazdasági napok a szovjetunióban

i/mg/rj pp ie

1980. október 9.

a magyar kereskedelmi kamara és a műszaki és természettudomá-
nyi egyesületek szövetsége októberben negyedik alkalommal
rendezi meg a szovjetunióban a magyar gazdasági napokat. a hét-
fői kezdődő rendezvénysorozatnak három köztársasági főváros-
kijev, tbiliszi és ashabad - ad otthont, azzal a céllal, hogy a
két ország szakemberei újabb lehetőségeket tárjanak föl a szo-
cialista integráción belüli magyar-szovjet együttműködésben.

a rendezvénysorozat kitűnő alkalmat kínál arra, hogy a szov-
jet szakemberek az eddigieknél részletesebben ismerjék meg magyar-
országot, fölmérjék a gazdasági, kereskedelmi együttműködés bő-
vítésének lehetőségeit és élénkítsék az árucseré-forgalmat.
a magyar szervezők a szovjet társszervezetekkel közösen ennek
megfelelően alakították ki az előadások programját.

/folyt.köv./

-4-

bb. 4. / hétfőtől... 1. folyt./rj

a tervek szerint több mint 50 előadás hangzik majd el magyar-
országról, illetve főként a magyar gazdaság legkülönbözőbb terü-
leteiről. több téma, amely a korábbi gazdasági napokon is sze-
repelt, a kgst-n belüli kooperációs és szakosodási irányvonal-
nak megfelelően, ismét napirendre kerül. ilyen például a
tyler-licencen alapuló áruházi hűtőberendezések gyártása, ennek
nagy visszhangja volt a korábbi rendezvényeken. visszatér az au-
tóbuszgyártás és -fejlesztés kérdése is, akárcsak a számítógépek
sokoldalú felhasználásában elért eredményeké, tapasztalatoké.

mindez nem jelenti azt, hogy mindhárom köztársasági főváros-
ban ugyanazt a képet rajzolják meg a magyar szakemberek. az elő-
adássorozat programját a helyi igényekhez igazították, figyelembe
vették a helyi szakemberek és a szovjet partnerszervezetek kéréseit,
igényeit. kijevben például külön kérésre hangzik majd el előadás
a melegházi növénytermesztés műszaki követelményeiről, a növényolaj-
gyártás és csomagolás tapasztalatairól és a husfeldolgozás techno-
lógijáról.

az előadásokat dia- és filmvetítések kísérik. az előadások
után lehetőség nyílik majd a közvetlen eszmecserekre is. ennek
keretében a szovjet felhasználók hasznos ismereteket szerezhetnek a
kíséreltetés vagy a fejlesztés alatt álló magyar termékekről,
másképp a magyar szakemberek is részletesebben megismerhetik a fel-
használók sokéves tapasztalatait az eddig szállított termékekről.
a szovjet gyártmányfejlesztési és exportszállítási elképzelések
megismerése támpontot nyújthat a magyar vállalatoknak is, ezek bir-
tokában jobban számolhatnak majd importtervekben a szovjet
gépekkel, berendezésekkel, műszerekkel, de megkönnyíthetik a
harmadik világ áru piacán való közös fellépést is. /mti/

.-.

bb. 5. hazai gyártmányu bélés a konfekcióiparnak

i/os/pá/rj pp ie

1980. október 9.

a közbélés nélkülözhetetlen kellékanyag a konfekcióipar
számára. ez teszi jó tartásúvá a felsőruhákat, főként a kabáto-
kat, zakókat, a női kosztümök felsőrészét, a gallérokat, kézelő-
ket. az ilyen bélést korábban meglehetősen munkaigényes módszer-
rel, kívülről nem látszódnó varrással rögzítették, ma már a konfek-
cióipar olyan közbéléseket alkalmaz, melyek nagy teljesítményű
vasalógépekkel a szövethoz préselhetők.

/folyt.köv./

-5-

bb. 5. / hazai gyártmányu... 1. folyt./rj

a korszerű kellékanyagok iránt évről évre nő a hazai konfekcióipar igénye. ennek kielégítésére vállalkozott a kőbányai textilművek. a hazai nagy ruhagyárak - egyebek közt a vor, a május 1., a zalaegerszegi, a szegedi ruhagyár - számára 1981-ben már négy millió méter bélést gyárt. ez a mennyiség teljes egészében pótolja az eddig külföldről beszerzett anyagot.

a kőbányai textilművekben a gyártásra az a kooperáció ad lehetőséget, melyet öt évvel ezelőtt az nszk-beli kufner céggel kötöttek. ennek sikerét igazolja, hogy a konfekcionáló vállalatok exportra kerülő termékeikhez is egyre nagyobb arányban használják fel a köbtex gyártmányát. a hazai kellékanyag, melyhez a korábbiaktól eltérően az idén már magát a szövetet is a kőbányai textilművek készíti, a hazai szükségletek kielégítése mellett, - közvetve - a konfekcióexport gazdaságosságát is jelentősen javítja. /mti/

-.-

bb. 6. hangszigetelő tapéta - pamutból

dob/bam/rj ie

1980. október 9.

különleges, pamuttextil alapanyagú tapéta gyártását dolgozta ki a szegedi textilművek műszaki kollektívája. házilag készítenek olyan célgépsort, amellyel egyebek között megfelelő papírra kasírozzák, rögzítik a vastag, rusztikus formára szőtt pamutot. ez a szövetanyag, amellyel, hogy könnyen tisztítható és tartósabb a papirtapétánál, egyben jó hangszigetelő. az egyszínű nyers, lila, sárga és egyéb tapéták mellett megoldották a mintásak készítését is. színezésük fényállóbb, tehát kevésbé fakulnak, mint például a hasonló ruhaszövetek. a következő negyedévre már 50.000 méter textiltapétát rendelt a kereskedelem. /mti/

-6-

bb. 7. szőlőszüret - befőttes üvegben

igó/ká/rj ie

1980. október 9.

alighanem a legkülönösebb „szőlőskertet”, mondhatja magánének takács sándor mohácsi nyugdíjas. a szőlő ugyanis egy közönséges befőttes üvegben él, sőt termést is hozott és fürtje szüretre értett. a családban régi hagyomány, hogy februárban vince napján - néhány vesszőt metszenek a szőlőtőkéről és vízbe állítják. a meleg szobában azután a vesszők kihajtanak, rügyet és levelet hoznak, s a hozzáértő gazda ebből meg tudja állapítani: hogyan telelték a tőkék. a vince napi szokás különös eredményre vezetett az idén. a vízbe rakott szőlővesszők közül az egyik gyökeret hajtott és erőteljes fejlődésnek indult. takácsék ezért „művelés alá”, fogták a kis szőlőbokrot: földet tettek a befőttes üveg alá, tápsót hintettek rá, rendszeresen öntözték és úgy helyezték el az ablakban, hogy állandóan kapjon napfényt. s bekövetkezett az érdekes biológiai eset - az üvegben élő ágacska kivirágzott, majd fürtöt hozott. /mti/

-.-

bb. 8. bossányi művekkel gazdagodott a bajai türr istván muzeum

lász/rj bam/ie

1980. október 9.

bossányi ervin hagyatékából 23 festményt ajándékozott a festő fia a bajai türr istván muzeumnak. a magyar származású művész, aki élete végéig bajainak vallotta magát, a fasizmus elől angliába emigrált, ott élt haláláig, 1975-ig. művészete az üvegfestészetben teljesedett ki. számos középületet, katedrális díszít alkotása angliában, valamint az amerikai és afrikai földrészen. korai festészete feleleveníti baja környéki emlékeket, a paraszti életformát, a halászatot és a városépítészetet. /mti/

-7-

bb. 5. / hazai gyártmányu... 1. folyt./rj

a korszerű kellékanyagok iránt évről évre nő a hazai konfekcióipar igénye. ennek kielégítésére vállalkozott a kőbányai textilművek. a hazai nagy ruhagyárak - egyebek közt a vor, a május 1., a zalaegerszegi, a szegedi ruhagyár - számára 1981-ben már négy millió méter bélést gyárt. ez a mennyiség teljes egészében pótolja az eddig külföldről beszerzett anyagot.

a kőbányai textilművekben a gyártásra az a kooperáció ad lehetőséget, melyet öt évvel ezelőtt az nszk-beli kufner céggel kötöttek. ennek sikerét igazolja, hogy a konfekciónáló vállalatok exportra kerülő termékeikhez is egyre nagyobb arányban használják fel a köbtex gyártmányát. a hazai kellékanyag, melyhez a korábbiaktól eltérően az idén már magát a szövetet is a kőbányai textilművek készíti, a hazai szükségletek kielégítése mellett, - közvetve - a konfekcióexport gazdaságosságát is jelentősen javítja. /mti/

-.-

bb. 6. hangszigetelő tapéta - pamutból

dob/bam/rj ie

1980. október 9.

különleges, pamuttextil alapanyagú tapéta gyártását dolgozta ki a szegedi textilművek műszaki kollektívája. házilag készítenek olyan célgépsort, amellyel egyebek között megfelelő papírra kasírozzák, rögzítik a vastag, rusztikus formára szőtt pamutot. ez a szövetanyag, amellyel, hogy könnyen tisztítható és tartósabb a papírtapétánál, egyben jó hangszigetelő. az egyszínű nyers, lila, sárga és egyéb tapéták mellett megoldották a mintásak készítését is. színezésük fényállóbb, tehát kevésbé fakulnak, mint például a hasonló ruhaszövetek. a következő negyedévre már 50.000 méter textiltapétát rendelt a kereskedelem. /mti/

-6-

bb. 7. szőlőszüret - befőttes üvegben

igó/ká/rj ie

1980. október 9.

alighanem a legkülönösebb „szőlőskertet”, mondhatja magánéának takács sándor mohácsi nyugdíjas. a szőlő ugyanis egy közönséges befőttes üvegben él, sőt termést is hozott és fürtje szüretre értett. a családban régi hagyomány, hogy februárban vince napján - néhány vesszőt metszenek a szőlőtőkékéről és vízbe állítják. a meleg szobában azután a vesszők kihajtanak, rügyet és levelet hoznak, s a hozzáértő gazda ebből meg tudja állapítani: hogyan telelték a tőkék. a vince napi szokás különös eredményre vezetett az idén. a vízbe rakott szőlővesszők közül az egyik gyökeret hajtott és erőteljes fejlődésnek indult. takácsék ezért „művelés alá”, fogták a kis szőlőbokrot: földet tettek a befőttes üveg aljára, tápsót hintettek rá, rendszeresen öntözték és úgy helyezték el az ablakban, hogy állandóan kapjon napfényt. s bekövetkezett az érdekes biológiai eset - az üvegben élő ágacska kivirágzott, majd fürtöt hozott. /mti/

-.-

bb. 8. bossányi művekkel gazdagodott a bajai türr istván muzeum

lász/rj bam/ie

1980. október 9.

bossányi ervin hagyatékából 23 festményt ajándékozott a festő fia a bajai türr istván muzeumnak. a magyar származású művész, aki élete végéig bajainak vallotta magát, a fasizmus elől angliába emigrált, ott élt haláláig, 1975-ig. művészete az üvegfestészetben teljesedett ki. számos középületet, katedrális diszít alkotása angliában, valamint az amerikai és afrikai földrészen. korai festészete feleleveníti baja környéki emlékeket, a paraszti életformát, a halászatot és a városépítészetet. /mti/

-.-

-7-

bb. 9. bronzkori urnatemetőt, avarkori falut tártak fel a régészek a kis-balaton térségében

tóa/ká/rj ie

1980. október 9.

a balaton vízminőségének védelmét szolgáló kis-balatoni tároló rendszer kialakítását megelőzően a zala megyei régészek letmentő ásatásokat folytatnak az elárasztandó területeken. öt év alatt 36 lelőhely feltárását tervezik. a most befejeződött idei ásatások sok meglepetést hoztak. hidvégpusztán például az időszerű mitásunk előtti 1300-as évekből származó késő bronzkori urnatemetőt tártak fel. az 50 centiméter átmérőjű, 30 centiméter mély, agyagból épített, cserépfedővel letakart urnákat 20-30 centiméter vastag földréteg borította, s azok csaknem teljesen ép állapotban kerültek felszínre. a balatonmagyaród határában fekvő feketeszigeten rátaláltak az első zalai késő avarkori falura. a nyolcadik században alapított településen négyszögletes házakat, földbesüllyesztett kenyérsütő kemencéket, gömbalaku tároló vermeket tártak fel. a kis-balaton térségéhez tartozó zimányi szigeten a gátépítők 50 évvel megelőzték a régészeket: a bronzkori temetőnek most már csupán a nyomait konstatálhatták. zalaszentbábar község határában viszont egy 1000 éves falut és temetőt ástak ki, ahol frank palacktöredékek is felszínre kerültek. a régészek szerint ez a település zalavár, az egykori pribina szolgáló falva volt. /mti/

-.-

bb. 10. zöldség-gyümölcs szerződési szezon - megyehatárok nélkül

i/jf/rj pp ie

1980. október 9.

kettőn áll a vásár; ez a szólás-mondás az idén ősszel nem számít közhelynek, lévén, hogy a zöldség-gyümölcs felvásárló vállalatok a tavalyinál nagyobb önállósággal rendelkeznek, és „rugalmasabb”, szerződéseket köthetnek a termelőkkel. nekik viszont nagyobb lehetőségük van magasabb szerződéses ár elérésére. a szerződéskötési szezon, amely ezekben a napokban kezdődött meg, a korábbi évekhez képest újdonságokat és mindenekelőtt olyan vitákat ígér, amelyek végső kimenetelére várhatóan erőteljesebben, „szól”, majd bele a piaci értéktétel.

/folyt.köv./

-8-

825
37

bb. 10. / zöldség-gyümölcs... 1. folyt./rj

a zöldért vállalatok és más felvásárló-feldolgozó szervezetek megtették a szerződési ajánlataikat a termelőknek. országszer- te hozzáláttak a szerződéstervezetek egyeztetéséhez. a gazdaságok átlagosan 4 százalékkal magasabb árat érhetnek el jövőre. azt, hogy melyik zöldség-, vagy gyümölcsfaj felvásárlási árát emelik az átlagosnál nagyobb mértékben, lényegében az ideai piaci értékviz- szonyok döntenek el. a felvásárlók a termékekre biztosított árakat ala- kítanak ki; ezek a jövő évi áruátvételnél meghatározóak lesznek, amennyiben ezeknél kevesebbet semmiképpen sem fizethetnek a terme- lőknek. /még akkor sem, ha történetesen renyhe a piaci érdeklő- dés és akadozik az értékesítés./ a nem szerződött termékek átvételére védőárat állapítottak meg, ami a vásárlásnál alkalmazható legala- csonyabb árat jelenti.

a szerződéskötési szezon egyik érdekessége, hogy megszűnt a zöldért vállalatok megyéhez-kötöttsége. amíg az idén csakis meghatározott környezetben tevékenykedhettek, addig a jövő évi termelőpartnereiket most ősszel szabadon választhatják meg az ország bármelyik vidékéről. a működési körzethatár megszüntetése azt jelentheti, hogy a termelők és a felvásárlók közvetlenebb kap- csolatba kerülnek, nem lesz szükség a távolabbi vidékeken lekötött és megtermelt áru többszöri „átadogatására”, a piac értéktétele is jobban érvényesül, továbbá minden bizonnyal élénkül majd a ver- seny a felvásárlók, illetve a termelők körében.

a szerződéskötési szezonban az állami feldolgozóipar, a tartó- sítóüzemek még inkább önellátásra rendezkednek be, és közvetle- nül a termelőktől, bázisgazdaságaiktól szerzik be az áru jórészét. a kapcsolódó kereskedelem szerepe ezen a téren tovább csökken. a zöldért, amely az idén a lakosság számára készletének felét vásárol- ta fel, jövőre várhatóan ennél nagyobb arányban kapcsolódik be a lakossági ellátásba. ilymódon a kereskedelemnek a kisfogyasz- tók ellátásához fűződő érdekeltsége növekszik.

a szerződések zömét október végéig igyekeznek megkötni. ez a határidő azonban nem jelenti azt, hogy később már nem jöhetnek létre megállapodások. a termelők, akik az idén a betakarításnál a késői érés miatt időhátrányban vannak, azt várják, hogy le- gyen idejük felkészülni a szerződéskötési munkára. mindent egybe- vetve viszonylag jó tempóju, de az ideai őszön kialakult sajátos helyzetnek megfelelően, esetenként vitákkal tarkított szerződés- kötési szezonra van kilátás. /mti/

-.-
-9-

830
37

bb. 11. új kecskeméti csemegekukorica fajták

László/ká/rj ie

1980. október 9.

törlik a csemegekukoricát kecskeméten, a zöldségtermesztési kutató intézet tenyészkerületében, ahol az új nemesítésűekkel együtt több mint 600 fajta kerül szinte csövenként betakarításra. az új nemesítésű hazai hibridek alkalmasak a külföldi fajták felváltására, a választék bővítésére. közülük a már államilag elismert - 300-as, 370-es és 500-as - hibridek köztermesztésbe kerültek, s most újabbak elszaporítását kezdik meg. ezek egyike a 400-as fajta-jelölt, amely rövid tenyészidejű, bőtermő - egy száron két csövet is nevel - s a vékony csutkán egyenletes a szemsor. külön hibridek szolgálják a háztáji termelést. az eddigiek közül főként a 370-es korai érésű hibridet javasolják a kiskertekbe. a nemesítők további célja még rövidebb tenyészidejű, bővebben termő fajták előállítására az eddigieknél is jobb értékű tulajdonságokkal. kívánalom, hogy a kukoricaszem vékony héjú legyen, a főzés, a tartósítás során ne veszítsen színéből, ízéből és megőrizze gazdag vitamintartalmát.

a főznievelő csemegekukoricán kívül foglalkoznak kecskeméten a pattogatnievelő kukorica nemesítésével is. ezekből is új fajtákat kínálnak a termelőknek. vannak olyan fajtajelöltek, amelyek jól termékenyülnek, gazdag termést adnak, s a szemek hőre egyenletesen nyílnak. egy liter kukoricából 35 liter pattogatott lesz, 15 literrel több mint a hagyományos fajtákból. /mti/

-.-

bb 12. gulyás györgy

gk um hg

1980. október 9.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1938-tól volt a párt tagja, életének 82. évében elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása október 15-én, szerda délután 3 órakor lesz az újpesti meyeri uti temetőben.

az mszmp xiii. kerületi bizottsága

/mti/

-.-

- 10 -

11.40/um

12¹²
3P

bb 13. halálos közlekedési balesetek

gk um hgy

1980. október 9.

Győr belterületén egy tehergépkocsi elütötte orsós péterné 30 éves takarítónő rábapatonai lakost, aki átesett az uttest bal oldalára, ahol egy szembejövő személygépkocsi áthaladt rajta. a baleset következtében orsósné olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a gyalogos figyelmen kívül haladt át az uttesten. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát.

balatonfenyves belterületén egy utkereszteződésben bodog László 24 éves gépkocsivezető, iregszemcsei lakos az általa vezetett pótkocsis tehergépkocsival áttért az uttest bal oldalára és ott összeütközött egy vele szemben közlekedő személygépkocsival, amelyet Detrich Viktor 36 éves technikás, balatonfenyvesi lakos vezetett, aki a baleset következtében a helyszínen meghalt. a baleset okának vizsgálatát a rendőrség szakértő bevonásával folytatja.

Jászberény külterületén Guba József 19 éves gulyás, Jászberényi Lakos Motorkerékpárjával nekiütközött az előtte közlekedő kivilágított lovas fogatnak, és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a motorkerékpáros figyelmen kívül és nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette járművét. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát.

Szatymaz külterületén egy utkereszteződésben Juhász József 48 éves főkönyvelő, Kisteleki Lakos Motorkerékpárjával elütötte a kerékpárján haladó Kapás Lajos 53 éves Szatymazi lakost. a baleset következtében mindkét jármű vezetője a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint Kapás megsértette az elsőbbségi szabályt. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát. /mti/

-.-

bb 14. konferencia a nemzetközi enyhülésért és a leszerelésért

szé/um ká

1980. október 9.

„az enyhülésért és a leszerelésért folytatott harc, valamint a társadalom honvédelmi nevelésének egysége a tömegtájékoztatásban,„ címmel háromnapos konferenciát tartottak az európai szocialista országok újságíró szövetségeiben működő honvédelmi szekciók küldöttei Balatonkenesén.

/folyt.köv./

- 11 -

12.55/um

13²¹
3P

14¹¹
3P

bb 14. /konferencia ...folyt./um

a csütörtökön veget ért tanácskozáson a katonai újságírók megvitatták a hazafias-honvédelmi nevelés legfontosabb kérdéseit, a vitában részt vett kiss lajos vezérőrnagy, a magyar honvédelmi szövetség főtitkára és molnár béla, a hazafias népfront országos tanácsának titkára is.

a konferencia résztvevői ellátogattak egy honvédségi és egy határőr alakulathoz, tanulmányozták a fűzfői nitrokémia vállalatnál működő mhsz lövészklub munkáját. /mti/

-.-

bb 15. éjszakai és vasárnapi rakodással gyorsítják a mezőgazdasági termények szállítását komárom megyében

ráb/um bam kz

1980. október 9.

a korábbinál nagyobb szállítási kapacitással és éjszakai rakodás megszervezésével felkészültek a mezőgazdasági termények elszállítására komárom megyében. a megyei szállítási bizottság csütörtöki ülésén ismertették, hogy a betakarítási munkák üteméhez igazodva meggyeszerre zavartalan a termények szállítása - vasuton és közuton egyaránt. a termelőszövetkezeteknek és az állami gazdaságoknak az eddigénél lényegesen több a szállító eszköze. a szállítási kapacitás bővítésével, korszerűsítésével egyidejűleg az anyagmozgatást is gépesítették, gyorsították a rakodást. nagy részt vállalt az őszi csucsforgalomból a 18-as számú volán; csupán az ácsi cukorgyárnak komárom és más megyékből 118 000 tonna répát fuvaroz, s ennek nagy részét közvetlenül a betakarító gépsorok alól viszi el. szükség esetén a volán szombati és vasárnapi műszakokat is szervez a munka gyorsítására. a honvédség is segít a cukorgyárnak: a mélyebben fekvő, nehezen megközelíthető területekről nagy teherbírású terepjárókkal szállítják el a répát. a rakodás gyorsítására, a vasúti kocsik gazdaságosabb kihasználására a máv hétvégi rakodási versenyt hirdetett és megjutalmazza azokat az üzemi dolgozókat, akik bekapcsolódnak a vasárnapi és munkaszüneti napokon szervezett rakodásokba.

az ülésen hangsúlyozták, hogy a gondos felkészülés hatására az idén nem lesz szükség a közületi gépjárművek igénybevételeire és a korábbi évek gyakorlatától eltérően külön bizottságot sem kell alakítani az őszi csucsforgalom segítésére. /mti/

-.-

13.03/um

- 12-

13³⁰
3P

14.
8

bb 16. az energiagazdálkodásról tanácskoztak nagykanizsán

tóa/bam um

1980. október 9.

javult az energiagazdálkodás zala megyében. a népi ellenőrök vizsgálata szerint az ipari és mezőgazdasági üzemek egyaránt kevesebb folyékony energiahordozót, benzint, gáz- és tüzelőolajat használtak fel a múlt év eleje óta - hangzott el az energiagazdálkodási tudományos egyesült megyei csoportjának csütörtöki ülésén. ugyanakkor figyelmeztettek rá: az energiagazdálkodás hatékonyságának javításában sok még az olyan ki nem használt tartalék, amelynek hasznosítása beruházást sem igényel. jó példaként emelték ki a zalaegerszegi kerámia és cserépkályhagyárat, ahol a földgáztüzelésre való átállással egy év alatt 600 tonna tüzelőolajat váltottak ki, s a kályhacsempe gyártásnál további 25 százalékkal csökkentették a fajlagos energiafelhasználást.

az egyesület ajánlja, hogy a vállalatok alakítsanak energetikusi szervezetet. ahol lehet, vezessék be a széntüzelést, s használják fel az egyéb hulladékokat is fűtésre. /mti/

-.-

bb 17. időjárásjelentés

um

1980. október 9.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön:

sokfelé eső, zápor

kontinensünk időjárását továbbra is a skandináv félsziget déli része fölött örvénylő mintegy 3500-4000 kilométer átmérőjű ciklon alakítja. ennek hatására sokfelé változékony, csapadékos az idő. az a frontzóna, mely az elmúlt 24 órában elérte a kárpát-medencét, szinte alig mozdult el, ezért még mindig éles az időjárás-különbség a medence keleti és nyugati része között.

hazánkban szerdán erősen felhős illetve borult idő volt. a délkeleti országrészben 2, 4 órás napsütést észleltek. a tiszántul kivételével sokfelé esett eső, záporos eső. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknym és 10 mm között volt, de a dunantul északnyugati felén 15, 25, sőt lentiben 36, körmenden 38, szentgotthárdon 49 mm-t mértek. az ország keleti felén a délnyugati, másutt az északnyugati szél megerősödött. a hőmérséklet csúcserkéke délen és keleten 20, 25, máshol 10, 18 fok között alakult.

/folyt.köv./

- 13 -

13.25/um

14²⁰
3P

bb 17. /időjárás...folyt./um

ma hajnalra a dunántulon 6, 10, az ország többi részén 11, 16 fokig hűlt le a levegő. délelőtt a tiszántulon is beborult az ég, de ott még csapadék nem hullott. másutt viszont sokfelé esett az eső. a hőmérséklet 11 órakor keleten 20, 24; a dunántulon 7, 11; az ország középső részén pedig még 16, 19 fok között volt.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 12,9 fok volt, ez 0,1 fokkal alacsonyabb mint a százalékos átlag.

ma 12 órakor budapesten 11 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1003 mb, mérsékeltén süllyed.

a duna budapestnél 154 cm, a víz hőmérséklete 13,4 fok.

várható időjárás péntek estig:

ma országszerte borult idő, sokfelé esővel, záporral, keleten esetleg zivatarral. holnap északnyugaton felszakadozó felhőzet. ott megszűnik a tartós esőzés. másutt továbbra is ismétlődő esők. megélénkülő, főként a dunántulon megerősödő északnyugati - nyugati szél. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában 5, 10, keleten még kevéssel 10 fok felett, a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 10, 15 fok között.

távolabbi kilátások szombattól-keddig:

a felhőzet csak átmenetileg szakadozik fel. több alkalommal várható eső. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 5, 10 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet 11, 16 fok között. jelentős mennyiségű - legalább 5 mm - csapadék az ország területének 70 százalékán várható. /mti/

-.-

bb 18. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14 óráig

um 1980. október 9.

1. nyilatkozat az új pártoktatási évad feladatairól
2. minisztériumi állásfoglalás az óvodákról
3. újabb televíziós dokumentumfilmek
4. magyar gazdasági napok lesznek a szovjetunióban
5. hazai gyártmányú bélés a konfekcióiparnak
6. hangszigetelő tapéta - pamutból

/folyt.köv./

- 14 -

14.00/um

14²⁵
3P

bb 18. /a belföldi...folyt./um

7. szőlőszüret - befőttes üvegben
8. bossányi művek a bajai türr istván muzeumban
9. régészeti feltárások a kis-balaton térségében
10. újdonságok a zöldség-gyümölcs szerződési szezonban
11. új kecskeméti csemegekukorica fajták
12. elhunyt gulyás györgy
13. halálos közlekedési balesetek
14. véget ért a katonai újságírók konferenciája balatonkenesén
15. a komárom megyei szállítási bizottság ülése
16. az energiagazdálkodásról tanácskoztak nagykanizsán
17. időjárásjelentés
18. hírjegyzék

/mti/

-.-

bb 19. magyar-kubai gépipari tárgyalások

t sz/tr um pp kz

1980. október 9.

csütörtökön elutazott budapestről marcos lage kubai kohó- és gépipari miniszter, aki magyar kollégájával, soltész istvánnal a két ország közötti közúti járműipari együttműködés kérdéseiről tárgyalt. marcos laget fogadta marjai józsef miniszterelnökhelyettes is. /mti/

-.-

bb 20. csehák judit

pp/gk um kz

1980. október 9.

a szot titkára csütörtökön hazaérkezett prágából, ahol részt vett a szocialista országok szakszervezeti szociálpolitikai titkárainak és társadalombiztosítási vezetőinek tanácskozásán. /mti/

-.-

bb 21. gyártmánybővítés ózdon

kör/um bam kz

1980. október 9.

az ózdi kohászati üzemek rud-drót hengerművében csütörtökön megkezdték az üzemszerű termelést az ugynevezett garett motollán. a több mint negyvenmillió forint értékű beruházás eredményeként az üzem bővítési gyártmányainak körét. az eddig is készített nagy átmérőjű rudacélok mellett most megkezdték a tizenkét és negyven milliméter közötti átmérőjű huzalok gyártását. ezeket csévéli fel az új berendezés egy tommás tekercsekbe. a gép üzembe állításával munkaerőt is megtakarítanak. /mti/

-.-

14.10/um

- 15 -

14³⁵
3P

bb 22. grafikai kiállítás az ndk kulturában

t kj/um dg kz

1980. október 9.

rolf felix müller grafikus alkotásaiból nyílt kiállítás csütörtökön az ndk kulturális és tájékoztató központ deák téri bemutató termében. a grafika nyelvén című tárlaton az alkalmazott grafikusként tevékenykedő művész könyvillusztrációi, szatirikus rajzai, kisméretű grafikái, valamint színházi programfüzetei és -plakátjai láthatók.

a magyar közönség számára nem ismeretlen rolf felix müller, a tavalyi budapesti karikatura kiállításon már bemutatta alkotásait, s ott voltak plakátjai a néhány hónappal ezelőtti színházi plakátkiállításon is. más országokban is elismerést szerzett rajzaival, belgiumban, bulgáriában, japánban, irországban és dél-amerikában egyaránt bemutatkozott már.

a kiállítás október 29-ig tekinthető meg. /mti/

bb 23. felhasználható 15.00 órától!

az etyeki szőnyegszövő műhely kiállítása győrtt

mzs/um bam kz

1980. október 9.

az etyeki szőnyegszövő műhelyben készült színes szőtte-sekből nyílt kiállítás csütörtökön győrtt, a megyei művelődési központban. a fejér megyei településen néhány éve alakult meg a szövőkör, tagjai a hagyományos paraszti szövéstechnikájával készítik a falvédőket, ágytakarókat, gubákat és tunikákat. nemcsak magát a szövést, hanem a birkagyapju festését is évszázados módszerrel: hagymahéj, fenyőtoboz, és hársfavirág-főzettel illetve diófavirággal végzik. a kiállításon a boszorkányos ügyességű asszonyok kezemunkája látható: a szőttekből varrt öltözetek, tarisznyák és azok a szövőtt szőnyegek, futók és falvédők, amelyek otthonossá varázsolják a lakásokat. a tárlat bemutatja a szövőttáblákat, orsókat, szádfákat és a szövést egyéb eszközeit is.

a megyei művelődési központ az idei közművelődési évadban szövőtkört indít győrtt. a szövőszékeket és a hozzá tartozó egyéb műhelyfelszereléseket már meg is vásárolták. a mostani tárlattal elsősorban az a céljuk, hogy kedvet ébreszsenek a szövéstestersége iránt. /mti/

14.15/um

- 16 -

14⁴⁰
3P

bb 24. felhasználható 17.00 órától!

textiltervezők kiállítása győrtt

mzs/um ká kz

1980. október 9.

két fiatal textiltervező művész - kapolyi mártá és katonavai - munkáiból nyílt kiállítás csütörtökön győrtt, a petőfi sándor városi művelődési központban. mindketten az 1970-es évek elején szereztek diplomát az iparművészeti főiskolán, s azóta rendszeresen résztvesznek országos pályázatokon és kiállításokon. mostani tárlatukon terveket és a tervek alapján készült textiliákat mutatnak be. geometrikus formákat, virágmotívumokat és egyéb iparilag sokszorosítható nyomott mintákat visznek vászonra. külön említést érdemel az a szőttés, amelynek fehér alapjára fehérrel szőtték bele a mintát. ez a megoldás a legősibb díszítési módra emlékeztet. /mti/

bb 25. felhasználható 19.00 óra után!

moszkvai kamarazenekar szegeden

dén/um bam kz

1980. október 9.

szovjet művészek szerepeltek az országos filharmónia szegedi szimfonikus bérletsorozatának csütörtökön megtartott első őszi koncertjén. a szegedi zenés színházban a moszkvai nagyszínház tizenhét tagú kamarazenekarát alekszander lazarov vezényelte. az esten gubajdulina, manszurjan, gyenyiszov, ligeti györgy, hindemithn ives és schnitke egy-egy műve hangzott el. a műsorban jelena druzsenkova énekesnő működött közre. /mti/

- 17 -

14.25/um

15³⁰
3P

10.
P

bb. 26. emberölési ügyben ítélkezett a legfelsőbb bíróság

t/gy/gk/dg/kz/gw kz

1980. október 9.

még az emberölések között is ritka az olyan brutálisan, gátlástalan kegyetlenséggel elkövetett gyilkosság, mint amilyenben csütörtökön hirdett jogerős ítéletet a legfelsőbb bíróság büntető tanácsa. elutasította a két vádlott tavaly, a bűncselekmény elkövetésekor még fiatalok L. László és R. Oszkár enyhítés iránti kérelmét, s helyben hagyta az első fokon eljárt pest megyei bíróság által kiszabott büntetéseket. L. László társtettesként, nyereségvágyból, különös kegyetlenséggel, több emberen elkövetett emberölés és már bűncselekmények miatt 17 évi - a fiatalokéak börtönében végrehajtandó -, társa pedig 16 évi szabadságvesztés büntetést kapott.

a két fiatalember már a korábbi években is sok gondot okozott a bűnüldöző szervezetnek: csavargó életmódjuk miatt az aszóni javító-nevelő intézetbe kerültek, ám onnan megszöktek. főleg betörésekkel próbálták megélhetésükhöz pénzt szerezni. tavaly elhatározták, hogy egy éjszaka fölkeresik az inárcs határában lévő tanya idős lakóit, a 78 éves opoczki Istvánt és feleségét, akiket maguknak már korábban kiszemeltek. a két védtelen, idős emberre rátörték és addig ütötték-verték őket, míg átadtak 5600 forintot. az elvetemült bűnözők azonban ezzel sem elégedtek meg, addig verték az idős embereket, amíg csak mozogtak. ezután a lakást felforgatták, de több pénzt nem találtak. a tanya lakói súlyos sérüléseikbe belehaltak. amikor a rendőrség a bűnözőket elfogta, a pénzből már csak 271 forintot találtak náluk, a többit elitták, elvásárolták.

a legfelsőbb bírói fórum határozatának indokolásában kiemelte: a fiatalokéakra ilyen elvetemült bűncselekmény elkövetéséért kiszabható legsúlyosabb ítéletet kell alkalmazni, hiszen brutális tettért - a Btk. szerint 20 éven felüliek esetében - akár halálos ítélet is kiszabható. mindketten tudatában voltak cselekményük következményeinek, s felelősségüket fokozza, hogy védekezésre képtelen idős embereket öltek meg, azért, hogy csavargó életmódjukhoz pénzt szerezzenek. /mti/

- . -

bb. 27. könnyen, gyorsan, olcsón - kaposvári bemutató lakásépítőknek

gom/ká/gw kz

1980. október 98.

három somogyi vállalat legújabb, a lakásépítésben különösen gazdaságosan alkalmazható termékeit sorakoztatták fel csütörtökön azon a kiállításon, amelyet az építésügyi tájékoztatási központ rendezett kaposváron. Somogyi tervező, beruházó és kivitelező szakemberek gyakorlati bemutatón győződhetnek meg az anyagok és gyártmányok felhasználásának ésszerűségéről.

többek között bemutatták a somogy-zala megyei téglá- és cserépipari vállalat legújabb, kiváló hang- és hőszigetelő alfa terméksorozatát, s azokat a téglákat, amelyek nem igényelnek külön vakolást.

/folyt. köv./

14.55/gw

- 18 -

15.31
3P

16.
E

bb. 27. /könnyen, gyorsan,.....folyt./gw

nagy érdeklődés kísérte azt a ragasztott fatartót, amely a betongerendát helyettesítheti, s amely könnyebb, esztétikusabb annál. ezt a somogyi erdő-és fafeldolgozó gazdaság csurgói gyáregységében készítik. a kemikál barcsi építési műanyag feldolgozó gyárának termékei közül főleg azok a könnyű, színes műanyagkádat és zuhanytálcák keltettek feltűnést, amelyek kopásállóak, tartósak. fényenergiát takaríthatnak meg a felülvilágító, pontosabban fényáteresztő műanyag kupolákkal, illetve tetőelemekkel, amelyeket felső emeleti lakások és családi házak kialakításánál alkalmazhatnak célszerűen. /mti/

- . -

bb. 28. 1981-ben jugoszláv-magyar agrárnapok lesznek eszéken

igó/ká/gw kz

1980. október 8.

a pécsi technika házában csütörtökön befejeződtek a magyar és jugoszláv mezőgazdasági tudományos-szakmai napok, amelyek során baranya és eszék vezető agrárszakemberei kicserélték tapasztalataikat a közös érdeklődésű témákról. a két szomszédos terület között immár hagyományossá váltak az évenként sorra kerülő agrárrendezvények: tanácskozások, tapasztalatcserék és kiállítások. ezek részét képezik a magyar-jugoszláv államközi tudományos együttműködésnek, egyaránt szolgálva baranya és eszék mezőgazdaságának fejlesztését. a mostani szakmai ülésen is érdekes és fontos témákat vitattak meg a résztvevők: a jégesőelhárítás helyzetét és az együttműködés lehetőségeit a határmenti mezőgazdasági területeken, továbbá a gyümölcs-és szőlőtermelés fejlesztésének új utjait. a program során a jugoszláv vendégek megismerkedtek a tenkes-hegyi jégesőelhárító rakéta kilövő állomás működésével, a szajki béke tsz nagyüzemi szőlészétével és a villány-mecsekaljai borgazdasági kombinát villányi szőlőfeldolgozó üzemével. a pécsi tanácskozáson a két terület agrárszakemberei megállapodtak abban, hogy 1981-ben eszéken rendezik meg a jugoszláv-magyar mezőgazdasági tudományos-szakmai napokat. /mti/ 15.17/gw

- 19 -

15.40
3P

10.
E

bb. 29. a magyar klinikai laboratóriumi diagnosztikai társaság kongresszusa szombathelyen

Lér/ká/gw kz

1980. október 8.

csütörtökön szombathelyen, a megyei művelődési és ifjúsági központban megkezdődött a magyar klinikai laboratóriumi diagnosztikai társaság három napos kongresszusa, amelyen több mint háromszáz hazai, valamint csehszlovákiából és az ndk-ból érkezett szakember, laboratóriumi orvos, gyógyszerész, vegyész, biológus, fizikus, elektromérnök, aszisztens vesz részt.

a társaság harmincegyedik kongresszusán elsősorban az intenzív betegellátás laboratóriumi feladatait, valamint a szakemberképzés és továbbképzés eredményeit, teendőit vitatják meg. mint megállapították: az intenzív betegellátásban különösen nagy szerepet játszó laboratóriumok zöme megfelel a követelményeknek, az ott dolgozó emberek nyomom követik valamennyi orvosi szakma fejlődését. a laboratóriumi orvosokat közvetlen is bevonják a gyógyító munkába, a konziliumokba, aktív részesei a betegek kezelésének.

a vitaindító előadást követő szekcióüléseken nyolcvan-két előadás hangzik el. a kongresszus alkalmából a tanácskozás színhelyén műszer és vegyszerkiállítás nyílt, amelyen hazai és külföldi cégek mutatják be legújabb termékeiket. /mti/

bb. 30. 40 millió forint értékű termelésnövelés a székesfehérvári butoripari vállalatnál

zsi/bam/gw

1980. október 8.

terven felül 40 millió forint értékű butor gyártását határozza el a székesfehérvári butoripari vállalat szakszervezeti bizalmi testülete csütörtökön. a gyár a megnövekedett kereslet kielégítésére elsősorban az olcsóbb, g-79 típusú szekrényekből, valamint a garzon butorból és az idén bnv-nagydíjjal kitüntetett timi gyermekszobából 10 százalékkal gyárt többet a tervezettnél. ebből a gyermekbutorból az év végéig ezer garnitúrát adnak a kereskedelemnek és jövőre megkezdik a timi gyermekszoba lapraszerelt, elemenkénti értékesítését.

/folyt.köv./
15.27/ww

- 20 -

16.25
17.10

bb. 30. / 40 millió forint értékű... folyt./gw

a székesfehérvári butoripari vállalat a 40 millió forint értékű termelésnövelést 1,5 százalékos évközi béremeléssel ösztönzi, amelyet differenciáltan - a többletmunka és a jobb minőség arányában - osztanak ki a dolgozóknak. a termelésnövelés a vállalat lengyel, csehszlovák és bolgár exportszállításainak 20 százalékos növelését is lehetővé teszi. /mti/

bb. 31. szocialista hazafiság és gazdaság - tanácskozás egerben

t/km/gk/dg/gw kz

1980. október 8.

a szocialista hazafiság és a gazdaság összefüggéseiről lesz szó az immár tizedik alkalommal sorra kerülő szocialista hazafiság tanácskozáson, október 24-én és 25-én egerben. a rendezői csütörtökön a magyar néphadsereg művelődési házában megtartott sajtótájékoztatón elmondták, hogy a hazafiság korszerű értelmezéséhez, tudatosításához kívánnak újból segítséget adni oktatóknak, nevelőknek, a párt-és tömegszervezetek képviselőinek. a korábban megrendezett hasonló rendezvények, - amelyek egyebek között foglalkoztak a hazafiság és a honvédelmi nevelés, a filmművészet, a történelem, az irodalom, a közművelődés, a munkásmozgalom kapcsolatával, - számtalan tanulsággal szolgáltak. az egyes ülészakokon elhangzottakat kiválóan kamatoztathatták az oktató-nevelő munkában, az agitációban, a propagandában. az mszmp xii. kongresszusán megfogalmazott feladatok és a formálódó, elfogadás előtt álló vi. ötéves terv adja a mostani tanácskozás témájának a hazafiság és a gazdaság közötti viszony elemzésének időszerűségét. fontos kérdés ugyanis, hogy a gazdaság milyen viszonyban van a nemzeti léttel és tudattal, s nem kevésbé az is, hogy a magyar népgazdaság hol helyezkedik el s milyen szerepet vállalhat a világgazdaságban.

a kétnapos tanácskozáshoz több rendezvény is kapcsolódik: október 24-én a dobó téren katonai technikai bemutatót rendeznek. a tanácskozás színhelyén - az egeri városi tanács épületében - a zrinyi katonai kiadó kiállítja az e témakörben közelmúltban megjelent kiadványait, s október 24-én este a gárdonyi Géza művelődési házában a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese ad gálaműsort. október 25-én hirdetik ki a magyar írók szövetsége és a honvédelmi minisztérium közösen meghirdetett alkotópályázatának eredményeit. /mti/

15/41/gw

16.30

17.10

- 21 -

bb. 32. nő a szintetikus kenőanyag szükséglet - hét ország szakemberei tanácskoztak siófokon

bév/bam/gw kz

1980. október. 8.

az ipari technológiák és a gépgyártás fejlődésével párhuzamosan hazánkban is egyre növekszik az igény az olyan kenőanyagok iránt, amelyek a rendkívüli körülmények - nagy nyomás, magas vagy igen alacsony hőmérséklet - mellett is biztonságosan védik a gépeket, berendezéseket, a hagyományos kenőolajok és zsírok tulajdonságai csak bizonyos határig módosíthatók, éppen ezért mellettük szükség van a szintetikus kenőanyagok alkalmazására, fejlesztésére is. az e témakörben elért eredmények összegezésének fóruma volt a csütörtökön siófokon befejezett háromnapos szakmai tanácskozás. a hazai vállalatok, kutató intézetek, egyetemi tanszékek képviselői mellett részt vettek az eszmecsereen, francia, lengyel, ndk-beli, nszk-beli, osztrák és szovjet szakemberek. harminc előadás hangzott el. beszámoltak arról is, hogy a budapesti műszaki egyetem kémia technológia tanszékén olyan szintetikus gépszirt dolgoztak ki, amely jól bírja az alacsony hőmérsékletet is, ugyanakkor széles körben alkalmazható az élelmiszeriparban - például a hűtőházakban, mivel az emberi szervezetre káros anyagokat nem tartalmaz. e termék gyártását felajánlották a komáromi kőolajipari vállalatnak, ahol az előállításának műszaki, technikai feltételei és a szükséges szakmai tapasztalatok is rendelkezésre állnak.

a szénhidrogénipari kutató-fejlesztő intézet és a gépipari technológiai intézet közösen fejlesztette ki az ugynevezett fehér anyagokat, amelyek különböző szilárd anyagok és az olaj szuszpenziói. ezeknek az anyagoknak különösen fémek hidegmegmunkálás gyors terjedése miatt jóslnak nagy jövőt. ez a technológia ma a fémmegmunkálás mintegy 4-5 százalékát teszi ki, de az aránya a következő évek során mintegy 30 százalékkal nő. a két intézet által kifejlesztett anyagok alkalmazásával, a tapasztalatok szerint, nagy mértékben megnövelhető a hideg megmunkáló berendezések élettartama, hatékonysága. kísérlettel bizonyították, hogy amíg a hagyományos kenéstechnika mellett egy szerszámmal, ugyanazon típusu művelettel, nyolcezer darab terméket tudnak előállítani, az újdonság alkalmazásával már százezer darabot. ennek az újfajta kenőanyagoknak egyébként nemcsak a recepturáját dolgozták ki, hanem a gyártástechnológiáját is, s a kísérleti gyártása megkezdődött, a nagyüzemi méretű előállításáról most folynak a tárgyalások. ehhez a fejlesztő munkához jelentős támogatást ad az országos műszaki fejlesztési bizottság.

a tanácskozáson a komárom megyei kőolajipari vállalat bejelentette, hogy sikerült kifejleszteniük a szintetikus kőszőrű, és kenő folyadékot, amelynek gyártását már meg is kezdték. /mti/

1640

17. 10
B

-22-

b hűtő

bb. 33. új propán-bután gáztöltő állomás hajduszoboszlón

szü/bam/gw kz

1980. október 8.

propán-bután gáztöltő állomást adtak át rendeltetésének csütörtökön hajduszoboszlón, a tiszántúli gázszolgáltató vállalat nagyhegyesi üti telepén. a beruházás költsége csaknem 90 millió forint volt. az állomás évente tizezer tonna propán-bután gáz palackozására alkalmas. két műszakban háromezer darab tizenegykilós palackot tudnak megtölteni. a korszerű üzemben lehetőség nyílik a turista gázpalackok töltésére is. az új állomás első sorban a hajdu-bihar megyei fogyasztók ellátását biztosítja, ugyanis a megyében több mint 80 ezer gázpalackot használnak. /mti/

bb. 34. megbízólevél átadás

tr/dg/gw kz

1980. október 8.

losonczy pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke csütörtökön fogadta vinay kumar verma rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, az indiai köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét. a megbízólevél átadásánál jelen volt házi vencel külügyminiszterhelyettes. /mti/

bb. 35. megbízólevél átadás

tr/dg/gw kz

1980. október 8.

losonczy pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke csütörtökön fogadta badamtarin baldo rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a mongol népköztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét. a megbízólevél átadásánál jelen volt házi vencel külügyminiszterhelyettes. /mti/

bb. 36. uruguayi nőküldöttség a mnot-nál

t/me/jk/dg/gw kz

1980. október 8.

a magyar nők országos tanácsa csütörtökön székházában fogadta a magyarországon élő uruguayi emigránsok nőbizottságát. a baráti találkozáson a vendégek tájékoztatták a nőtanácsot a házukban zajló eseményekről. a résztvevők táviratot küldtek az ENSZ emberi jogok bizottságának, valamint aparicio mendez-nek, az uruguayi keleti köztársaság elnökének. a táviratban szolidaritásukat fejezik ki az uruguayi néppel, és követelik a bebörtönzött politikai foglyok, főleg a nők és a gyermekek szabadonbocsátását. /mti/

16.17/gw

1710

18. 10
B

- 23 -

bb. 37. ülésezett a szervezési tárcaközi bizottság

pp/rj ie 1980. október 9.

a szervezési tárcaközi bizottság csütörtöki ülésén trethon ferenc munkaügyi miniszter elnökletével a vállalati szervezőmunka fejlesztésének kérdéseit vitatták meg. megállapították: a következő középtávú terv időszakában - összhangban a gazdaságpolitikai célkitűzésekkel - a tartalékok feltárásával és hasznosításával emelni kell a vállalatok általános szervezettségi színvonalát; és meg kell akadályozni a szervezetlenség újratermelését.

megvitatták a szervezési módszerek, eljárások központi nyilvántartási rendszerének létrehozására vonatkozó javaslatot is. ennek célja magas szakmai színvonalat képviselő, valamint a gyakorlatban bevált szervezési módszerek, alkalmazási példák összegyűjtése, rendszerezése és tájékoztató rendszerének kiépítése. /mti/

-.-

bb. 38. vietnámi professzor az akadémián

gg/rj dg ie 1980. október 9.

ho ton trinh professzor, a vietnami társadalomtudományi bizottság irodalomtudományi intézetének igazgatóhelyettese, a magyar tudományos akadémia tiszteleti tagja az akadémia meghívására csütörtökön előadást tartott az akadémián a vietnami irodalmi kutatásokról és az összehasonlító irodalomtudományra vonatkozó néhány kérdésről. /mti/

-.-

bb. 39. jiri kubka

k/ve/rj ie 1980. október 9.

a nemzetközi újságíró szervezet főtitkára csütörtökön budapesti megbeszélést folytatott a muosz vezetőivel az európai országok újságíró szervezeteinek együttműködéséről és megvitatták a magyar újságírószövetség ezzel kapcsolatos tevékenységét és törekvéseit, a főtitkárt fogadta berecz jános, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője. /mti/

-.-

17.15 rj

-24-

17.30

18.10

bb. 40. fíjet - kongresszus

i/gy/z/rj dg ie 1980. október 9.

hazánk turizmussal foglalkozó újságírói is részt vesznek október 11-22. között a bahama szigeteken ülésező huszonhatodik fíjet kongresszuson. a fíjet, az idegenforgalmi újságírók és írók nemzetközi szövetsége - amely az unesco-hoz tartozik - megalkakulása óta a különböző társadalmi és gazdasági rendszerű államok békés egymás mellett élését, a népek közötti jószándéku kapcsolatok elmélyítését hirdeti. jelmondata: „a turizmus - utlevél a békéhez,,.

a mostani kongresszuson résztvevők megvitatják a turizmusnak a különböző országok fejlődésében betöltött szerepét. különös figyelmet szentelnek az idegenforgalom és a kölcsönös megértés összefüggéseinek, egymás történelmének, kulturájának, hagyományainak, szokásainak megismerésére. /mti/

-.-

bb. 41. csuhraj filmjei magyarországon - a világhírű rendező sajtótájékoztatója

t/ár/rj dg ie 1980. október 9.

grigorij csuhraj világhírű szovjet filmrendező munkásságáról kapnak áttekintést ezekben a napokban a hazai mozibárárok: az eddigi életművéből összeállított sorozatot a szikra mozi kamatermében, valamint debrecenben vetítik. a rendező - aki ebből az alkalomból tartózkodik hazánkban - csütörtökön a szovjet kultúra és tudomány házában találkozott a sajtó képviselőivel.

a többi között elmondotta, hogy eddig hét filmet rendezett, amelyek legtöbbször már a magyar közönség is megismerhette, azonban külön örömet jelent számára, hogy legutóbbi két - magyarországon még nem vetített - alkotását is bemutatják a sorozat keretében.

/folyt.köv./

17.35 rj

18.00

19.00

-25-

bb. 41. / csuhraj... 1. folyt./rj

„ingovány„ című filmjének szerdán, a szikra filmszínházban volt a premierje, „az élet szép„ című, szovjet olasz koprodukciónban készült műve pedig elsőként a jövő hét elején, debrecenben kerül műsorra. Korábbi filmjeit - a negyvenegyedik, a bal-lada a katonáról, a tiszta égbolt, a volt egyszer egy öregember és az emlékezés című műveket - ugyancsak a fővárosban és debrecenben tekinthetik meg az érdeklődők.

a Lenin-díjas művész munkásságáról szólva elmondotta, hogy egy évtizeden át vezetett egy kísérleti stúdiót, ahol tehetséges fiatal alkotók kaptak lehetőséget elképzeléseik megvalósítására. számos, hazánkban is sikert aratott film készült a stúdió tagjainak munkájaként, így például a „halló, itt iván cár!„, az „áfonya, a vagány„, „a szerelem rabja„ és „a cigánytábor az égbe megy„. tervai között említette alekszej tolsztoj aelita című kisregényének feldolgozását - ezzel a tudományos-fantasztikus műfajban tenne kirándulást - továbbá a ii. világ-háborús sztálingrád hősi küzdelmének, életének ábrázolását. „meggyőződésem, hogy a háborúról, azokról az évekről még nem mondtunk el mindent„,- hangoztatta.

- a szocialista filmművészetnek a társadalom gondjairól, nyugtalanító jelenségeiről is szólnia kell, nagy felelősséggel, hitelesen tükrözve valóságunkat. ez minden alkotó fontos joga és kötelessége, hiszen életünk egyoldalú, felhőtlen ábrázolása a művészet céljaival ellentétes, s nem teremthet igazi értéket - mondotta többek között grigorij csuhraj.

a kitűnő rendező délután a magyar filmszakma képviselőivel találkozott a szovjet kulturális centrumban, a következő napokban debrecenbe látogat, hétfőn pedig közönség -ankétokon vesz részt a néphadsereg művelődési házában és a budapesti művelődési központban. /mti/

.-

bb. 42. felolvasó est goethe munkássága jegyében

t/kj/rj dg ie

1980. október 9.

johann wolfgang goethe vonzások és változások szimbolikája című, fiataloktól tartottak felolvasó ülést csütörtökön a kossuth klubban. a magyar irodalomtörténeti társaság goethe-tagozata és a tit budapesti irodalmi szakosztálya közös rendezvényén dr. anneliese klingenberg, neves goethe-kutató, az ndk tudományos akadémiaja központi irodalomtörténeti intézetének munkatársa elemezte a művet.

/folyt.köv./

17.45 rj

-26-

18.30

19.20

☉

bb. 42. / felolvasó est... 1. folyt./rj

a weimari goethe-társaság évek óta rendszeresen, évente két alkalommal küld fiatal tudósokat magyarországra, hogy előadásokon megismertessék az érdeklődőkkel a goethei életművet. /mti/

.-

bb. 43. maróthy lászló belgrádban

gy/tr/rj dg ie

1980. október 9.

a jugoszláv szocialista ifjúsági szövetség központi választmányának meghívására csütörtökön rövid munkalátogatáson megbeszéléseket folytatott belgrádban maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kisz kb első titkára. a vaszil tuprkovszki-val, a jugoszláv szocialista ifjúsági szövetség központi választmánya elnökével folytatott eszmecsere középpontjában az európai ifjúsági mozgalom aktuális kérdései, mindenekelőtt az európai ifjúsági együttműködés szervezeti kereteinek megalakításával összefüggő kérdések szerepeltek. /mti/

.-

bb. 44. űrhajósokat köszöntöttek a mtesz-ben

t/mg/pp/rj ie

1980. október 9.

csillagvárosi hangulatot idézett csütörtökön a technika háza, ahol a mtesz központi asztronautikai szakosztálya szakmai ülésen látta vendégül farkas bertalan alezredest, a magyar népköztársaság űrhajósát és magyar béli őrnagyot, kiképzett űrhajóst. a vendég szó azonban ezúttal nem egészen pontos, mert - mint azt a szakosztály elnöke, almár iván említette köszöntőjében - farkas bertalan és magyar béli már több éve tagja az asztronautikával foglalkozó hazai mérnökök, technikusok, kutatók egyesületének.

/folyt.köv./

17.50 rj

-27-

18.30

19.30

bb. 44. / űrhajósokat köszöntöttek... 1. folyt./rj

a két magyar asztronauta nagy érdeklődéssel kísért előadásban számolt be a csillagvárosi űrhajós kiképzésről, illetve a föld körüli repülésről, a szaljut-6 fedélzetén végzett munkáról, szakmai élményekről.

a szakosztályi ülésen farkas bertalant a mtesz fonó albert emlékérmével, magyari bélát a mtesz nagy ernő emlékérmével tüntették ki. a két díj az asztronautika neves magyar művelőinek emlékért őrzi. az emlékplaketteket tóth jános, a mtesz főtitkára nyújtotta át az űrhajósoknak. /mti/

-.-

bb. 45. megnyilt csáki-maronyák józsef kiállítása

t/km/rj dg ie

1980. október 9.

csütörtöktől a csók galériában látható csáki-maronyák józsef kossuth-díjas festőművész kiállítása. az alkotó 70. születésnapja alkalmából rendezett tárlatot pogány ö. gábor, a magyar nemzeti galéria nyugalmazott főigazgatója nyitotta meg.

bár csáki-maronyák józsef életművének fundamentuma a portréfestészet, a most kiállított mintegy 60 alkotása nagyrészt tájkép, és emellett látható néhány csendélet, illetve arckép. sajátos, az emberi magatartást is jellemző portréit illyés gyuláról, móríc zsigmondról, veres péterről festett képei reprezentálják. hangulatos tájképei a magyar festészet realista hagyományaihoz kötődnek, kiállított műveinek többségea balatont, annak intim hangulatát örökölte meg.

/folyt.köv./
17.55 rj

1840

19.20

-28-

bb. 45. / megnyilt... 1. folyt./rj

a tárlat megnyitása alkalmából csáki-maronyák józsef az mti munkatársának elmondta, hogy szívéhez legközelebb a portréfestészet áll.

- az igazán jó portré lényegesen több annál, hogy felismerhet rajta a megmintázott személy. a festőnek ecsetjével bele kell tudnia fogalmazni a képbe a világról, az emberről alkotott benyomásait, a tevékenysége során felgyűlt megfigyeléseit és mindezt művészi harmóniává kell kerekítenie. az eltalált, sikerült arckép tükrözi a megörökített ember legbensőbb lelki sajátosságait s ez az igazán nehéz a portréfestészetben - mondotta.

a tárlat október 23-ig tekinthető meg. /mti/

-.-

bb. 46. a minisztertanács és a szot vezetőinek megbeszélése a vi. ötéves népgazdasági terv irányelveiről

pp/rj ie

1980. október 9.

a minisztertanács és a szot vezetői csütörtökön lázár györgynek, a minisztertanács elnökének és gáspár sándornak, a szot főtitkárának vezetésével megbeszélést tartottak.

gáspár sándor ismertette, hogy a szot elnöksége a minisztertanács elnökének felkérésére szeptember 29-i ülésén megvitatta a vi. ötéves népgazdasági terv irányelveinek tervezetét. az elnökség állásfoglalását eljuttatta a kormányhoz.

a minisztertanács és a szot vezetői megvitatták a szot elnökség állásfoglalásában szereplő legfontosabb kérdéseket: megállapították, hogy a legfontosabb feladat megoldásában, a népgazdaság egyensúlyi helyzetének javításában az elmúlt két év során számottevő előrehaladás történt. a népgazdaság v. ötéves tervidőszak alatti fejlődésének eredményeit és tanulságait, valamint az 1981-1985 évek közötti időszak várható hazai és külgazdasági feltételeit számításba véve következetesen folytatni kell az 1979-80-as években alkalmazott gyakorlatot.

/folyt.köv./
18.20 rj

-29-

1850

19.20

bb. 46. / a minisztertanács ... 1. folyt./rj

a szakszervezetek egyetértenek a vi. ötéves terv irányelv-tervezetében megfogalmazott fő célokkal, fejlesztési irányokkal, azokat reálisnak tartják. a társadalmi szükségletek kielégítésének rövid és hosszú távú fő céljaival összhangban, a következő ötéves tervidőszakban, a szot elnöksége is alapvető feladatnak tartja az ország gazdasági erejének növelését, a népgazdaság egyensúlyi helyzetének fokozatos javítását, a tartalékok feltárását, a gazdálkodás színvonalának javítását, az elért életszínvonal megőrzését, megszilárdítását, és a társadalmi termelés hatékonyságának növelésével a további fejlődés alapjainak megteremtését, a gazdasági növekedést a jelenleginél hatékonyabb termelési szerkezetben kell megvalósítani.

a szakszervezetek is fontosnak tekintik a gazdaságirányítási rendszernek a tervcélokkal összehangolt működtetését, a tervezési, a szabályozási és az intézményi rendszer folyamatos korszerűsítését, a követelményekhez igazodó, a változásokhoz rugalmasan és gyorsan alkalmazkodó felelős, kezdeményező vezetőket támogatni kell. a hatékonyság fokozása állami érdek, az ágazati és területi érdekek ezzel összhangban érvényesülhetnek.

a szot vezetői egyetértenek a vi. ötéves terv irányelv-tervezetében megfogalmazott foglalkoztatáspolitikai és munkaerő-gazdálkodási feladatokkal, a teljes és hatékony foglalkoztatás egyidejű megvalósításával. a szakszervezetek a jó társadalmi közérzet fontos feltételének tartják, hogy a reálbérek 1980. évi átlagos szintjét mind a munkás-alkalmazotti, mind a termelőszövetkezeti kereső rétegeknél megőrizzük, a lakossági áruelet és szolgáltatás jelenlegi szintjét fenntartsuk, illetve ahol lehet - javítsuk. azt igénylik, hogy a kormányzati szervek a jövőben is megkülönböztetett figyelmet fordítsanak arra, hogy a munkásosztály, különösen a nagyüzemi munkások életkörülményei a társadalmi termelésben elfoglalt helyüknek, teljesítményüknek megfelelően alakuljanak. a szakszervezetek támogatják a béreknek és a kereseteknek teljesítmények szerinti - jobb munkára ösztönző - differenciálását. ugyanakkor növekvő fontosságot tulajdonítanak annak, hogy a gazdasági vezetők minden munkahelyen biztosítsák a folyamatos munkavégzés feltételeit.

/folyt. köv./
18.30 rj

-30-

bb.46. / a minisztertanács... 2. folyt./rj

a lakásellátást továbbra is alapvető társadalmi kérdésnek kell tekinteni, megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a családalapító fiatalok és a sokgyermekes családok lakás gondjainak megoldására, ezt mind a fejlesztés, mind a teherviselés arányainál szem előtt kell tartani, meg kell őrizni az átlag alatti nyugdíjak, továbbá a három és többgyermekesek családi pótlékának reálértékét. a szakszervezetek - gazdasági lehetőségeinkkel összhangban - javasolják a családi pótlék, a gyermekgondozási segély, a szociális ösztöndíj emelését, és a legalacsonyabb nyugdíjak reálértékének növelését.

a kormány vezetői hangsúlyozták, hogy a vi. ötéves terv és az éves népgazdasági tervek kidolgozása során a minisztertanács mérlegeli a szakszervezetek által tett észrevételeket.

a szot vezetői hangsúlyozták, hogy a szakszervezetek - tagjuk érdekeinek következetes védelme mellett - segítséget nyújtanak az előttünk álló gazdasági feladatok sikeres megoldásához. elősegítik, hogy már a vállalati ötéves tervek kidolgozásának időszakában felszínre kerüljenek az eredményesebb gazdálkodás tartalékai, elháruljanak a hatékonyabb munka útjában álló akadályok, s létrejöjjenek az életszínvonalpolitikai célok eléréséhez szükséges anyagi feltételek. a szot elnöksége napirendre tűzi, hogy miként lehet e fontos célok elérését a munkaverseny mozgalom fejlesztésével, az üzemi demokrácia fórumainak tartalmasabb működtetésével, a dolgozók javaslatainak felhasználásával előmozdítani.

a kormány és a szot képviselői nagy jelentőséget tulajdonítanak a vi. ötéves tervidőszakra szóló kollektív szerződések megkötésének. fontosnak tartják, hogy a kollektív szerződésekben megfelelően kifejezésre jussanak a dolgozók jogai és kötelezettségei.

a minisztertanács és a szot vezetői egyetértettek abban, hogy céljaink elérése csak jól szervezett, felelősségteljes munkával lehetséges. hangsúlyozták, hogy az irányításban és a végrehajtásban mindenütt szükség van a jobb munkavégzésre. a vezetők jó szervezéssel, a munka feltételeinek megteremtésével, határozott követelménytámasztással alapozzák meg és biztosítják a tervszerű és hatékony gazdálkodást.

a minisztertanács és a szakszervezetek meggyőződése, hogy ezek a célok megfelelnek a dolgozók és a társadalom érdekeinek. számítanak arra, hogy mindenki tisztességgel és becsülettel eleget tesz kötelezettségeinek és elvégzi feladatát. /mti/

18.40 rj

-31-

bb. 47. kádár jános látogatása győrben

t/cser/-don/rj ie

1980. október 9.

győr-sopron megye életével ismerkedett, győri gyárak és üzemi kollektívák munkájáról szerzett személyes benyomásokat csütörtökön kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a városba szerda este érkezett; utjára elkísérte győri imre, a központi bizottság osztályvezetője.

a vendéglátók gazdag, tartalmas programmal várták a központi bizottság első titkárát, először a győr-sopron megyei pártbizottság székházában a párt- végrehajtó bizottság tagjaival találkozott, az épület bejáratánál virágcsokorral, hosszan tartó tapssal, nagy szeretettel köszöntötték kádár jánost.

a megbeszélésen háry béla, a megyei pártbizottság első titkára elmondta, hogy a pártszervezetek aktivistái jelentős politikai munkát végeznek a megyében, szívügyüknek érzik az ország előtt álló feladatok sikeres megvalósítását, a gazdasági vezetők is tudják: nagy a politikai felelősségük a munkások, a dolgozók előtt, hiszen az üzemek eredményeit csak akkor lehet növelni, ha gazdaságos, versenyképes termékeket gyártanak, s mindenkit ott foglalkoztatnak, ahol munkájára ténylegesen szükség van.

a vezetők számítanak a megyében élő több mint 29 ezer kommunista lendületére, kezdeményező készségére, a párttagok és pártonkívüliek, idősök és fiatalok minden igyekezetükkel azon vannak-lesznek, hogy maradéktalanul végrehajtsák a pártkongresszus határozataiból adódó helyi feladatokat, mindezt kézzel fogható eredmények bizonyítják; például az, hogy az év eddig eltelt hónapjaiban minden győr megyei ipari dolgozó átlagosan csaknem nyolc százalékkal nagyobb termelési értéket állított elő, mint a múlt esztendő azonos időszakában.

/folyt.köv./
18.45 rj

-32-

bb. 47. / kádár jános... 1. folyt./rj

a közvetlen hangulatu eszmecserén lakatos lászló, a győri városi pártbizottság első titkára a város fejlődéséről, fejlesztéséről tájékoztatta a központi bizottság első titkárát, a megyeszékhelyen új, 12 ezer lakásos városnegyed formálódik, 6.000 korszerű otthonba már beköltöztek a lakók, örömmel számolt be arról is, hogy az utóbbi öt esztendőben az új lakásokkal egyidőben adták át a kapcsolódó létesítményeket is: a többi között a hatalmas, 8.000 négyzetméter alapterületű abc-áruházat, a négy-összesen 91 tantermes - iskolát, s új - 280 ágyas - pavilonnal bővítették a kórházat.

a városi párt első titkára is kiemelte a helyi kollektívák cselekvőkészségét, adottak a feltételek - mondotta - a gazdálkodás, a minőség javítására, mert van korszerű iparunk, a munkások becsületesen dolgoznak, és nincs hiány kezdeményező, az ésszerűen újat akaró s a jó elképzeléseket, terveket megvalósító vezetőkben.

/folyt.köv./

bb. 48. nemzetközi tanácskozás a kortárs zenéről

t/kj/rj dg ie

1980. október 9.

csütörtökön befejeződött a szocialista országok zenei alapjainak ötnapos konferenciája, amelynek házigazdája a magyar népköztársaság művészeti alapjának zeneművészeti szakosztálya volt, a fészek művészklubban megtartott tanácskozás tapasztalatairól gyöngy pál, a szakosztály vezetője elmondta az mti munkatársának:

- több zenét a baráti országok kortárs komponistáitól - ez volt eszmecserénk mottója és egyben témája is, a résztvevők: - bolgár, cseh, lengyel, ndk-beli, szlovák, szovjet és természetesen magyar - zeneszerzők, zenetudósok egyebek mellett országuk zenei alapjának tevékenységéről adtak számot, a különböző országokban némileg eltérő ezen intézmények tevékenysége, hazánkban a művészeti alap feladata a többi között a zeneszerzők, a zenetudósok és a szövegírók szociális ellátásának biztosítása, a fiatal művészek ösztöndíjjal segítése a pályakezdés idején, az alkotói munka támogatását szolgáló alkotói házak működtetése, megkülönböztetett módon segítjük, támogatjuk a mai magyar zeneművek „élő”, bemutatását is.

/folyt.köv./
19.15 rj

-33-

19.30

20.
[Signature]

bb. 48. / nemzetközi tanácskozás... 1. folyt./rj

- a tanácskozáson felszólalók egyetértettek abban, hogy a szocialista országokban ma még nem eléggé ismert egymás új zenéje, s a zenei - művészeti - alapok sajátos eszközeikkel sokat tehetnek a művek népszerűsítéséért. megragadtuk az alkalmat, hogy a tanácskozáson bemutassuk a 30 éves zeneműkiadó vállalatot is. az évente 40-50 könyvet megjelentető kiadó impresszási jogával élve külföldi megbízásokhoz juttatja a hazai zeneszerzőket. időről időre vendégszereplésre is hív külföldi - elsősorban szocialista országbeli - előadóművészeket, akiknek repertoárján rendszeresen szerepelnek mai magyar alkotások.

- a konferencia záróaktusaként határozatot fogadtunk el. e szerint - a cseh zenei alap indítványára - a következő két évben prágában a szocialista országok fiatal zeneszerzőinek kamaraműveiből hangversenyeket rendeznek - cseh művészek tolmácsolásában. kölcsönösen nyilvános koncerteket is tartunk, ahol országonként bemutatkoznak a zeneszerzők. /mti/

-.-

bb. 49. csiky tiber szobrászművész kiállítása

t/ár/jk/dg/rj ie

1980. október 9.

csiky tiber szobrászművész alkotásaiból nyílt kiállítás csütörtökön az V. ker. dorottya utcai kiállítóteremben, a műcsarnok rendezésében. a művész acélból, bronzból, alumíniumból formált kompozíciói a szobrászat legmodernebb irányzatainak jegyeit viselik magukon: mértani idomokból kialakított formák, geometrikus testek egymásba illesztése jellemzi a műveket.

a „concept art,, jeles hazai képviselőjének - az utóbbi években készült - munkáit bemutató tárlatot németh lajos egyetemi tanár nyitotta meg. a kiállítás november 2-ig tekinthető meg. /mti/

-.-

19.20 rj

-34-

1940
P

40.
P

bb. 50. időjárásjelentés

rj ie

1980. október 9.

a meteorológiai intézet jelenti október 9-én, csütörtökön este:

hűvös idő, további esővel, záporral

várható időjárás péntek estig: nyugat felől időnként felszakadozik a felhőzet, de szórványos eső, zápor továbbra is várható. az északnyugati, nyugati szél megélénkül, helyenként megerősödik. a hőmérséklet kora délután 10-15 fok között lesz. /mti/

bb. 47. kádár jános... 2. folyt./rj

kádár jános a megbeszélés után a megyei házigazdák társaságában a rába magyar vagon és gépgyárba látogatott. itt horváth ede vezérigazgató és bangha lászló a pártbizottság titkára adott tájékoztatást a több mint 20 ezer dolgozót foglalkoztató, itthon és külföldön egyaránt ismert, elismert gyár eredményeiről, fejlődéséről, a kommunisták helytállásáról, a pártalapszervezetek munkájáról.

a múlt században alapított gyár fennállása óta az utóbbi tíz évben fejlődött a leggyorsabban, s ez a fejlődés jelenleg is tart. miután a világ autóipara egyre inkább szakosodik, a győri gyár is ennek megfelelően igazította profilját, termelését. a vasuti járművek gyártását fokozatosan csökkentette, majd az idén teljesen megszüntette. az évek során eredményesen kapcsolódott be a hazai közuti járműprogramba, a kgst integrációba, és a tőkés piacon is évről-évre több termékkel jelenik meg.

kádár jános 1969 elején járt utoljára a gyárban. a dizelmotorgyárat akkor még szerelték, azóta pedig már csaknem 200 ezer nagyteljesítményű motort gyártottak falai között. a folyamatos fejlesztések eredményeként az idén itt 32 ezer rába dizelmotor készül. a vezérigazgató nem kis büszkeséggel említette, hogy a motorgyárban egy dolgozó évente több mint 4 millió forint értékű terméket állít elő.

megismertették a központi bizottság első titkárát a következő évek motorfejlesztési elképzeléseivel is. új nagyteljesítményű motor családot alakítanak ki és 1982-ben már 300 lóerőn felüli motorokat is gyártanak.

/folyt.köv./
20.10 rj

-35-

20.10
P

bb. 47. / kádár jános... 3. folyt./rj

kádár jános a gyár eredményes munkájáról a gyakorlatban is meggyőződött: felkereste a legújabb üzemeket, ahol megtekintette a termelési folyamatokat és elbeszélgetett a gépek-nél dolgozó munkásokkal, mérnökökkel, technikusokkal. a központi szerszámüzemben burkai endréné műszaki ellenőr mellett állt meg, aki 26 éve dolgozik a gyárban, ugyanitt balogh tiber technikus mutatta be nagyteljesítményű speciális marógépét.

a kovácsüzemben kádár jános nagy érdeklődéssel szemlélte az itt dolgozók munkáját segítő ipari robotokat; ezek az okos be- rendezések végzik el a munka nehezét. a vendégek utja innét a gyár legújabb létesítményébe, a csaknem 70 ezer négyzetméteres új csarnokba vezetett. európa egyik legnagyobb gyár csarnoka ez, amelyben futóműveket és hozzájuk való alkatrészeket gyártanak. a rába a jövőben a futóműgyártást fejleszti legintenzívebben; az idén 170 ezret, 1985-ben pedig már 300 ezret készítenek.

a vendégek a rába gyárból a graboplast pamutszövő és műbőr-gyárba mentek. a központi bizottság első titkárát jankovich nándor vezérigazgató és személyei jános pártbizottság titkára tájékoztatta hazánk egyetlen műbörgyárának munkájáról.

az idén 75 éves üzem az elmúlt években a magyar könnyűipar egyik legkorszerűbb gyárává lett. az idén 43 millió négyzetméter műbőrt gyártanak. cipőipari, ruházati, bőrdiszmi- ipari műbőrök, autóülés-huzatok mellett építőipari burkoló- anyagokat, felfújható sátrakat, takaróponyvákat is készítenek. a gyártmány szerkezet korszerűsítését szolgálja az az 1,2 mil- liárd forintos fejlesztés, amely az év végére fejeződik be. e tetemes summa nagy részét nagyteljesítményű gépek beszerzésére köl- tötték.

kádár jános a tájékoztatók után gyárlátogatásra indult. végig- nézte a műbörgyártás folyamatát, s szót váltott kulcsár lászlóné gépkezelővel, aki éppen cipőipari műbőrt készített. a műbőrüzem- ben dolgozó szakemberek elmondották; a gyártmányfejlesztésnek je- lenleg az a legfőbb célja, hogy a nehéz fajsúlyú műbőröket könnyeb- bekké, a kemény tapintásukat puhábbakkal, bőrszerűekkel vált- sák fel. ilyen ruházati műbőr például a grabonat carina, amely a tavalyi bnv-én nagydíjat kapott és az idén már nagyüzemileg gyártják. az idej újonság a kerámia hatású műbőr padlókarpi, amelyhez hábtapétát is kidolgoztak.

/folyt.köv./

20.25 rj

-36-

20 25

bb. 47. / kádár jános... 4. folyt./rj

a központi bizottság első titkára megtekintette a gyár leg- újabb létesítményét is, a 90 millió forintos költséggel épült központi automata raktárat, ahol a munkát vezérlő teremből irányítják.

kádár jános mindkét gyárban találkozott a munkáskollekti- vák képviselőivel, szocialista brigádtagokkal, termelésirányi- tókkal, a munkában élen járó dolgozókkal. a rába magyar vagon és gépgyárban folytatott kötetlen eszmecsere során bécs lász- ló esztergályos elmondta: míg 1975-ben az autó-gyáregység 440 dolgozója 480 millió forintnyi termelési értéket állított elő, addig 1979-ben nem egészen 400-an 1,4 milliárd forint terme- lési értéket produkáltak. csákány andrásné technikus arról számolt be, hogy a gyárban olyan szocialista brigádokat alakítot- tak, amelyekben a beruházó, a tervező, a kivitelező és az üzemeltető részlegek dolgozói egyaránt résztvesznek, s így az új gyártmányok születésén mindannyian bábáskodnak.

rajki miklós technológiai főosztályvezető hangsúlyozta: a fiatalok akkor tudják meggyőzni szaktudásukról az idősebbeket, ha nehéz feladatokkal is megbízzák őket. horváth sán- dor gépkezelő kiemelte, hogy a világpiacra csak jobb munkával tudnak versenyben maradni. nemcsak jános, a munkaügyi főosztály helyettes vezetője rámutatott: a legutóbbi létszámcsökkentésnél, illetve átcsoportosításnál a leghumánusabb módon igyekeztek el- járni, a létszámfelülvizsgálat érthető módon mégis vegyes vissz- hangra talált. a más munkakörbe került dolgozók többsége azon- ban már megbékélt, hiszen az új helyen ugyanugy megbecsülik, mint a régin, s tulajdonképpen megtalálták számításukat.

/folyt.köv./

21.25 rj

-37-

21 25

bb. 47. / kádár jános... 5. folyt./rj

olajos józsef állami-díjas öntő, a vörös október szocialista brigádvezetője elmondta, hogy évente 46 ezer hengerfejet gyártanak, mintegy 90 millió forint értékben. a szocialista brigádtagok vállalták: munkájuk, a jó minőségű öntvények készítése mellett segítik az öntőszakmunkás-utánpótlás kinevelését is. bencsik imre gyáregységvezető a rába kollektívájának nevében egy dizel-motor kicsiny modelljét adta át kádár jánosnak, ígérve, hogy a győri vagon és gépgyári munkájára a gazdasági építőmunkában, az ország előtt álló feladatok megoldásában bizton lehet számítani.

a graboplast pamutszövő és műbörgyárban folytatott beszélgetésen ugyancsak a munkásokat foglalkoztató kérdésekről, közöttük a hatékonyság fokozását célzó törekvésekről volt szó. vigh istván szállítási diszpécser elmondta: mivel rendkívül drága gépeken dolgoznak, nagy figyelmet fordítanak minél teljesebb kihasználásukra. kőhidi miklós, a gépészeti üzem műveztője arról számolt be, hogy a gyárban kedvező fogadtatásra talált és jó eredményeket hozott a minőségi bérezés bevezetése. bejczy attila, a kísérleti üzem dolgozója a fiatalok helyzetéről szólt: jóleső számukra, - mondotta, - hogy nincs szakmai féltékenység; a nagy tapasztalatu, kvalifikált szakmunkások segítik beilleszkedésüket, átadják tapasztalataikat. vida zsuzsanna piacutató közgazdász hangsúlyozta: legfontosabb feladatuknak azt tartják, hogy rugalmasan alkalmazkodjanak a világpiaci helyzethez, és versenyképes termékekkel a hazai igényeket is mind szélesebb körben kielégítsék. gáncsné nagy erzsébet közművelődési előadó elmondta: a gyár dolgozói rendszeres látogat

ci a kultúra
műhelyeinek, - elsősorban a színháznak. a graboplastban tett látogatás befejeztével tüzzománcképpel kedveskedtek a fiatalok a központi bizottság első titkárának.

/folyt.köv./

21.45 rj

- 38 -

22¹⁰

bb. 47. / kádár jános... 6. folyt./rj

kádár jános a rába magyar vagon és gépgyárban és a graboplast pamutszövő és műbörgyárban meleg szavakkal köszönte meg a szívélyes folytatást, s átadta az mszmp központi bizottságának üdvözlét, elismeréssel szólt látogatásának tapasztalatairól. örömmel nyugtázta, hogy a munkáskollektívák ismerik - értik a párt politikáját, becsületesen, tisztességgel végzik munkájukat. üdvözölte azokat a törekvéseket, amelyek a termelés hatékonyságát, a munka minőségének javítását szolgálják.

az erőfeszítések kézzel fogható eredményeket hoztak, s ebben a vezetőknek és a dolgozóknak egyaránt nagy részük volt. fölismerték, hogy a követelményeknek csak úgy tudnak eleget tenni, ha megújulásra képesek, s ezért tenni is készek.

a gazdasági építőmunkában mindinkább érvényesülnie kell annak a szemléletnek, hogy a gazdaságosan termelő gyárak, üzemek részeseüljenek támogatásban - hangsúlyozta kádár jános -, de ugyanúgy érvényesülnie kell annak a követelménynek is, hogy azok a dolgozók kapjanak béremelést, akik munkájukkal ezt kiérdemlik.

a fejlesztési célok megvalósításában elengedhetetlen a nyílt, őszinte párbeszéd a munkáskollektívákkal, és a szocialista brigádmozgalomban rejlő erők mozgósítása. a szigorubb követelmények mindenütt arra ösztönöznek, hogy ésszerűbben, hatékonyabban dolgozzanak. a látottak és az elhangzottak alapján kádár jános meggyőződését fejezte ki, hogy a feladatokat a kollektívák sikerrel megoldják, mert jó szellemben, céltudatosan dolgoznak. a központi bizottság első titkára mindkét gyár kollektívájának sok sikert, erőt, egészséget kívánt terveik megvalósításához. /mti/

-.-

22.05 rj

-39-

22¹⁵

bb. 51. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke csütörtökön
14 órától

rj..ie

1980. október 9.

19. magyar-kubai gépipari tárgyalások
 20. csehák judít
 21. gyártmánybővítés ózdon
 22. grafikai kiállítás
 23. az egyeteki szőnyegszövő műhely
 24. textiltervezők
 25. moszkvai kamarazenekar
 26. ítélet
 27. kaposvári bemutató
 28. agrárnapok eszéken
 29. kongresszus szombathelyen
 30. döntött a bizalmi testület
 31. szocialista hazafiaság
 32. nő a szintetikus kenőanyag szükséglet
 33. új propán-bután
 34. megbízólevél átadás
 35. megbízólevél átadás
 36. uruguayi nőküldöttség
 37. ülésezett a szervezési tárcaközi bizottság
 38. vietnámi professzor
 39. jiri kubka
 40. fíjet
 41. csuhraj filmjei
 42. felolvasó est
 43. maróthy lászló belgrádban
 44. űrhajósokat köszöntöttek
 45. megnyílt csáki kiállítása
 46. a minisztertanács és a szot megbeszélése
 47. kádár jános győr-sopronban
 48. nemzetközi tanácskozás
 49. csiky tiber kiállítása
 50. időjárásjelentés
 51. hírjegyzék
- /mti/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy, koronczai emil, izsák erika
22. 15 rj

-40-

pótlás a mai bb. 47. /kádár jános látogatása.../ című anyagunk-
hoz:

rj ie

az anyag végére kérjük a következő mondatot írni:

kádár jános az esti órákban visszaérkezett budapestre.

/mti/

-.-

- v é g e -

22.30 rj

60.008/8

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. október 10. p é n t e k

bb. 1. jobb, olcsóbb étkezdei ellátást - a nőtanács ankétjájának tapasztalatai

i/me/pá/rj dg ie

1980. október 10.

otthon étkeznek a családok zöme, főleg a többgyermekesek főznek rendszeresen: némelyek mindennap, mások kétnaponként, vagy csak hét végén, több napra valót. többnyire azok a háziasszonyok is készítenek meleg vacsorát, akiknek családja üzemi, iskolai étkezdében ebédel. vállalják a bevásárlás fáradságát, a konyhai munka gondját, mert - amint mondták - az otthon készített étel olcsóbb és jobb mint az étkezdei. ezekre a következtetésekre jutott tapasztalatai alapján a magyar nők országos tanácsának családpolitikai bizottsága. életmód-kutatásaik folytatásaként a bizottság tagjai a főváros viii. és xviii. kerületeiben, valamint bács-kiskun, borsod, csongrád és somogy megye városáiban, községeiben többszáz családnál tájékoztak a főzési, vásárlási szokásokról. a válaszok összhangban vannak a hasonló jellegű legújabb tudományos kutatások eredményeivel.

a közgazdaságtudományi egyetem piackutató tanszékének vizsgálata szerint például a családok 46 százaléka otthon, 44 százaléka a munkahelyén, a napköziben, az óvodában ebédel. átlagban száz háztartás közül 64-ben naponta, 21-ben hetente kétszer-háromszor, 10-ben csak a hét végén, 5-ben alkalmanként főznek.

/folyt.köv./

